

ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව
අ.පො.ස. (උ.පෙළ) විභාගය - 2018

25B - යුරෝපා ඉතිහාසය

ලකුණු දීමේ පටිපාටිය

මෙය උත්තරපත්‍ර පරීක්ෂකවරුන්ගේ ප්‍රයෝජනය සඳහා සකස් කෙරිණි.
පරීක්ෂක සාකච්ඡා පැවැත්වෙන අවස්ථාවේදී ඉදිරිපත්වන අදහස් අනුව මෙහි වෙනස්කම් කරනු ලැබේ.

අවසන් සංශෝධන ඇතුළත් කළ යුතුව ඇත.

The following is a list of the
 names of the persons who
 were present at the meeting
 held on the 1st day of
 January 1900.

(Signature)

The following is a list of the
 names of the persons who
 were present at the meeting
 held on the 1st day of
 January 1900.

The following is a list of the
 names of the persons who
 were present at the meeting
 held on the 1st day of
 January 1900.

- අංක 36 සිට 40 තෙක් ප්‍රශ්නවලට අදාළව ප්‍රකාශ දෙක බැගින් දී ඇත. එක් එක් ප්‍රශ්නය සම්බන්ධයෙන් දී ඇති ප්‍රකාශ යුගලයට හොඳින් ම ගැළපෙනුයේ පහත වගුවෙහි දැක්වෙන 1, 2, 3, 4 සහ 5 යන කවර ප්‍රකාශ යුගලය දැයි තෝරා ඊට අදාළ අංකය වරහන තුළ ලියන්න.

	පළමුවැනි ප්‍රකාශය	දෙවැනි ප්‍රකාශය
1	නිවැරදි ය.	වැරදි ය.
2	නිවැරදි ය.	නිවැරදි ය.
3	වැරදි ය.	වැරදි ය.
4	වැරදි ය.	නිවැරදි ය.
5	නිවැරදි ය.	නිවැරදි වන අතර පළමුවැනි මැනවින් පහසු දෙයි.

	පළමුවැනි ප්‍රකාශය	දෙවැනි ප්‍රකාශය	
36.	පරිසියානුවන්ට එරෙහිව කරන ලද ශ්‍රීක යුද්ධ පදනම් කරගෙන හෝමර් සිය වීර කාව්‍ය රචනා කළේ ය.	රෝම රාජ්‍ය තාන්ත්‍රිකයකු වූ සිසරෝ 'කුමාරයා' නම් ග්‍රන්ථයේ කතුවරයා ය.	(.....)
37.	හතරවන සියවසේ ආරම්භය දක්වා රෝම අධිරාජ්‍යයේ ක්‍රිස්තියානි ආගම අතුරා දැමීමේ අරමුණින් ක්‍රිස්තියානි භක්තිකයින්ට විරුද්ධව වරින්වර වධහිංසා කිරීම්වල යෙදුනාහ.	කොන්ස්ටන්ටයින් අධිරාජ්‍යා විසින් නැගෙනහිර හා බටහිර යනුවෙන් රෝම අධිරාජ්‍යය කොටස් දෙකකට බෙදනු ලැබී ය.	(.....)
38.	වාණිජවාදයේ ප්‍රධාන ලක්ෂණයක් නම් ආර්ථික කටයුතුවලට රජය මැදිහත් වීමයි.	වෝල්ටෙයාර් විසින් මූලික වාණිජවාදී න්‍යාය ඉදිරිපත් කරන ලදී.	(.....)
39.	වෙස්ට්ලෝලියා සාම ගිවිසුම නූතන යුරෝපා ඉතිහාසයේ ආගමික හා දේශපාලන යන දෙඅංශයෙහිම සන්ධිස්ථානයක් සලකුණු කරයි.	ආගමික යුද්ධය අවසන් කළ වෙස්ට්ලෝලියා සාම ගිවිසුම, යුරෝපයේ වර්තමාන රාජ්‍ය ක්‍රමය සඳහා පදනම් දමන ලදැයි සැලකේ.	(.....)
40.	ජෝශප් ස්ටාලින් බටහිර රටවල් සමඟ සාමකාමී සහජීවන ප්‍රතිපත්තියක් ආරම්භ කළේ ය.	බර්ලින් තාප්පය කඩා බිඳහෙළීම බටහිර හා නැගෙනහිර ජර්මන් රාජ්‍යවල එක්සත්භාවයට මඟ පෑදී ය.	(.....)

* *

ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව
 இலங்கைப் பரீட்சைத் திணைக்களம்

අ.පො.ස. (උ.පෙළ) විභාගය/ ක.බො.ත. (උපරි තර) ප්‍රවේශ - 2018

විෂය අංකය
 பாட இலக்கம்

25 B

විෂය
 பாடம்

සූර්යා ඉතිහාසය

ලකුණු දීමේ පටිපාටිය/புள்ளி வழங்கும் திட்டம்

I ප්‍රශ්න/பத்திரம் I

ප්‍රශ්න අංකය வினா இல.	පිළිතුරු අංකය விடை இல.	ප්‍රශ්න අංකය வினா இல.	පිළිතුරු අංකය விடை இல.	ප්‍රශ්න අංකය வினா இல.	පිළිතුරු අංකය விடை இல.	ප්‍රශ්න අංකය வினா இல.	පිළිතුරු අංකය விடை இல.
01.	5	11.	4	21.	3	31.	1
02.	3	12.	5	22.	1	32.	2
03.	1	13.	1	23.	4	33.	5
04.	5	14.	2	24.	5	34.	4
05.	1	15.	4	25.	2	35.	3
06.	2	16.	4	26.	4	36.	3
07.	1	17.	5	27.	3	37.	2
08.	4	18.	2	28.	1	38.	1
09.	1	19.	1	29.	2	39.	5
10.	2	20.	4	30.	5	40.	4

විශේෂ උපදෙස්/ விசேட அறிவுறுத்தல் :

එක් පිළිතුරකට/ ஒரு சரியான விடைக்கு 01 ලකුණු වැනි/புள்ளி வீதம்

මුළු ලකුණු/மொத்தப் புள்ளிகள் 1 x 40 = 40

සියලු ම හිමිකම් ඇවිරිණි / முழுப் பதிப்புரிமையுடையது / All Rights Reserved

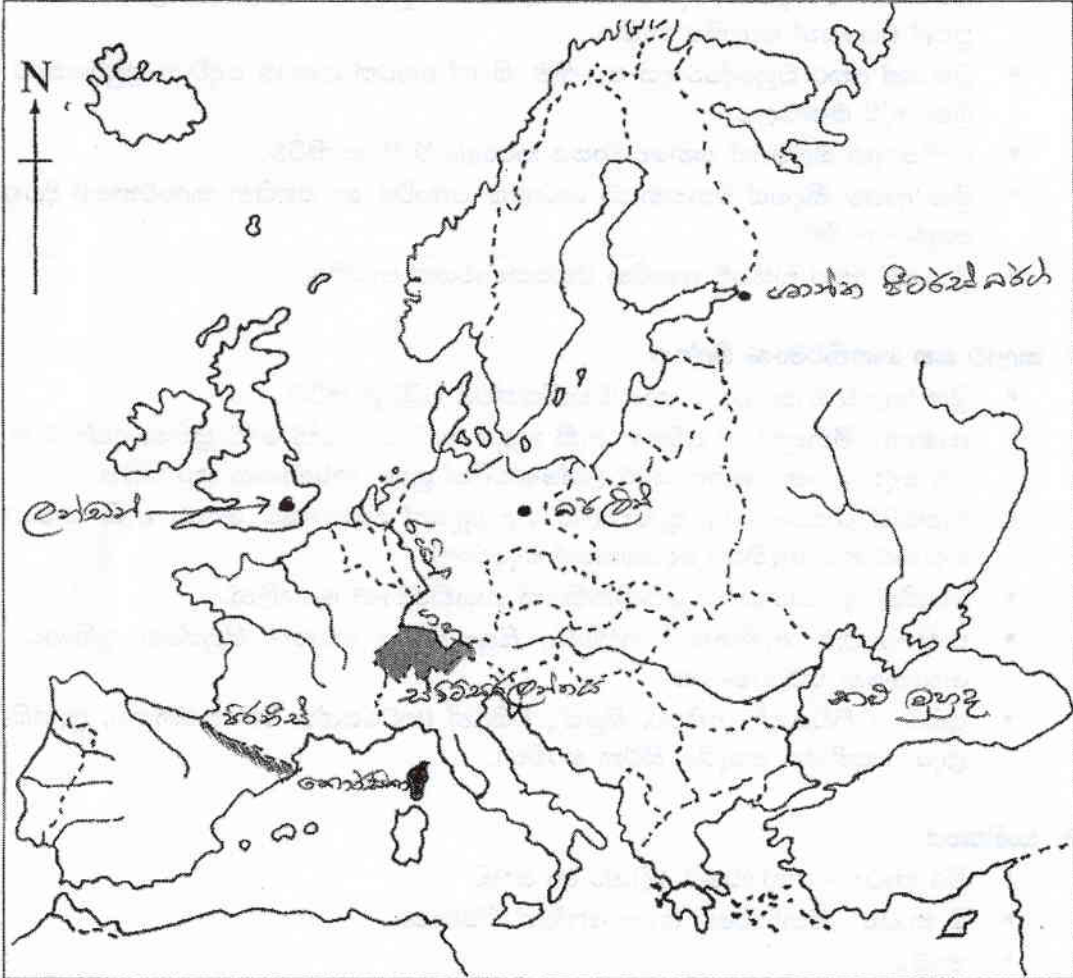
ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව
 இலங்கைப் பரீட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம்
 Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka
 இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம்
 Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka

අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර (උසස් පෙළ) විභාගය, 2018 අගෝස්තු
கல்விப் பொதுத் தராதரப் பத்திர (உயர் தரப் பரீட்சை, 2018 ஆகஸ்ட்)
General Certificate of Education (Adv. Level) Examination, August 2018

ඉතිහාසය	II	25-B S
வரலாறு	II	
History	II	

ප්‍රශ්න අංකය } **1**
 வினா இல. }
 Question No. }

විභාග අංකය }
 சுட்டுெண் }
 Index No. }

II කොටස

1. ඔබට සපයා ඇති සිතියමේ පහත සඳහන් සියලු ම ස්ථාන ලකුණු කොට නම් කරන්න. ඒවායින් කැමති දෙකක් පිළිබඳ ව කෙටි ඓතිහාසික සටහන් ලියන්න.

- (i) කෝරිසිකා
- (ii) පිරනීස්
- (iii) රයින් ගඟ
- (iv) කළු මුහුද
- (v) ලන්ඩන්
- (vi) බර්ලින්
- (vii) ශාන්ත පීටර්ස්බර්ග්
- (viii) ස්විට්සර්ලන්තය

(නිවැරදි ව ලකුණු කිරීමට හා නම් කිරීමට ලකුණු 01 බැගිනි; කෙටි ඓතිහාසික සටහනකට ලකුණු 05 බැගිනි)

2. ශ්‍රීක සංස්කෘතියේ ප්‍රධාන ලක්ෂණ පරීක්ෂා කරන්න.

❖ ආගම

- ස්වභාවික වස්තූන්ට දේවත්වය ආරූඪකොට පුදපූජා පැවැත්වීම ශ්‍රීක ආගම ලෙස පුළුල් වශයෙන් සැලකිය හැකිය.
- ශ්‍රීකයන් අතර බහුදේවවාදය පැවතීම. සියුස් හෙවත් ආකාශ දෙවියා ප්‍රමුඛකොට ගත් ශ්‍රීක දේව මණ්ඩලය.
- දෙවිවරුන් ඔලිම්පස් කන්දේ වාසය කරනැයි විශ්වාස කිරීම.
- ශ්‍රීක ආගම නිදහස් චින්තනයට බාධාවක් නොවීම හා එමගින් කලාවන්ගේ දියුණුවට අනුබල ලැබීම.
- ශ්‍රීකයන් අතර කිසියම් ආගමික එක්සත්භාවයක් පැවතීම.

❖ කලාව සහ ගෘහනිර්මාණ ශිල්පය

- ශ්‍රීක කලාව මානවවාදය හා ස්වභාවිකත්වය පිළිබිඹු කිරීම.
- සාමාන්‍ය මිනිසුන්ගේ ප්‍රතිමාද ඇති නමුත් වැඩි වශයෙන් දේව ප්‍රතිමා දක්නට ලැබීම. එම දේව ප්‍රතිමාද මිනිස් ශරීර ලක්ෂණවලින් යුතුව නිර්මාණය කර තිබීම.
- ඇතන්ස් රාජ්‍යයේ ඇක්‍රොපොලිස් කඳු මුදුනේ නිර්මාණය කොට ඇති පාතිනොන් දේවස්ථානය (ඇතීනා දෙවඟනගේ දෙවොල).
- ඩොරික්, ඉයොනික් හා කොරින්තියන් ගෘහනිර්මාණ ශෛලීන්.
- පාතිනොන්හි ඇතීනාගේ ප්‍රතිමාව, සියුස්ගේ දෙවොලේ සියුස්ගේ ප්‍රතිමාව කැපී පෙනෙන නිර්මාණ වේ.
- ප්‍රතිමා - ෆිඩියාස් (ඇතීනා, සියුස්), මයිරන් (කවපෙත්ත විසි කරන්නා), ප්‍රැක්සිටිලිස් ලදරු ඩයනීසස් අතැතිව සිටින හර්මීස්).

❖ සාහිත්‍යය

- චීර කාව්‍ය - හෝමර්ගේ ඉලියඩ් හා ඔඩිසි
- ගී කාව්‍ය - පින්ඩාර්ගේ හා සැෆෝගේ නිර්මාණ
- නාට්‍ය
 - ✓ ශෝකාන්ත - ඊස්කිලස්ගේ, සොෆොක්ලීස්ගේ හා යුරිපිඩීස්ගේ නිර්මාණ
 - ✓ සුඛාන්ත (ප්‍රහසන) - ඇරිස්ටොෆනීස්ගේ නිර්මාණ
- ඉතිහාස කෘති - හෙරඩෝටස් (පර්සියානු යුද්ධය), තුසිඩිඩීස් (පෙලපොනීසියානු යුද්ධය)

❖ දර්ශනය

- ශ්‍රීක ශිෂ්ටාචාර අවධියේ ඉතාමත්ම වැදගත් විෂය ක්ෂේත්‍රය ලෙස සැලකුණේ දර්ශනයයි.
- දර්ශනයට විෂයයන් ගණනාවක් අයත් විය (භෞතික විද්‍යාව, තාරකා විද්‍යාව, තර්ක ශාස්ත්‍රය ආදිය).

- කර්තෘනුකූලව හා බුද්ධිවාදී ලෙස ස්වභාව ධර්මය හා මානව සමාජය අධ්‍යයනය කිරීමට යන්න දරා තිබීම ශ්‍රීක දර්ශනයේ දැකිය හැකි විශේෂ ලක්ෂණයයි.
- මූල්කාලීන - දාර්ශනිකයන් කේලීස්, ඇනෙක්සිමැන්ඩර්, ඇනෙක්සිමීනීස්.
- විතණ්ඩවාදීන්.
- සොක්‍රටීස්, ජලෙටෝ, ඇරිස්ටෝටල්.

(ලකුණු 14 යි)

3. "පුනරුදය යුරෝපා ශිෂ්ටාචාරයේ වර්ධනයේ සන්ධිස්ථානයක් සලකුණු කරයි."

(i) පුනරුදය ආරම්භ වූ රට නම් කරන්න.

ඉතාලිය

(ලකුණු 01 යි)

(ii) පුනරුදයට අනුග්‍රහ දැක් වූ දෙදෙනෙකු නම් කරන්න.

පවුල් - මිලාන්හි ස්ෆෝර්සා, ෆ්ලොරන්ස්හි මෙඩිචි, ෆරාරාහි එස්ටෙ, මාන්ටුවාහි ගොන්සාගා

පුද්ගලයන් - IV නිකලස්, VI ඇලෙක්සැන්ඩර්, II ජූලියස්, X ලියෝ යන පාප්වරු

(ලකුණු 02 යි)

(iii) පුනරුදය ඇතිවීමට තුඩුදුන් ප්‍රධාන සාධක සැකෙවින් දක්වන්න.

- ❖ ඉතාලියේ ආර්ථික, සමාජ හා දේශපාලන පසුබිම
 - වැඩිවසම් ක්‍රමයේ පිරිහීම.
 - වෙළඳාම දියුණු වීම, වෙළඳ නගර වර්ධනය වීම, ධනවත් මධ්‍යම පන්තියක් බිහිවීම සහ ඔවුන්ගේ අනුග්‍රහය.
 - ඉතාලියේ පෞර රාජ්‍යවල සිටි ඇතැම් කුමාරවරු සහ ඇතැම් පූජකයන් කලා කටයුතුවලට අනුග්‍රහ දැක්වීම.
- ❖ පැරණි රෝම ශිෂ්ටාචාරයේ ස්මාරක ශේෂව පැවතීම පුනරුද නිර්මාණ කෙරෙහි බලපෑම.
- ❖ ඉතාලි විශ්වවිද්‍යාලවල විෂයමාලාවේ දේවධර්මය හැරුණු විට වෛද්‍ය විද්‍යාව හා නීතිය වැනි ලෞකික විෂයක්ෂේත්‍රවලට වැඩි අවධානයක් දැක්වීම.
- ❖ 1453 කොන්ස්තන්තිනෝපල් නගරය තුර්කින් අතට පත්වීම. එහි තිබූ ග්‍රීක-රෝම පොතපත හා දැනුම ඉතාලියට ගලා ඒම.

(ලකුණු 04 යි)

(iv) කලාව හා දේශපාලන දර්ශනය යන ක්ෂේත්‍රවල ඇති වූ ප්‍රබෝධය කෙරෙහි විශේෂ අවධානය යොමු කරමින් පුනරුදය යුරෝපා ශිෂ්ටාචාරයේ වර්ධනයේ සන්ධිස්ථානයක් සලකුණු කරන්නේ කෙසේ දැයි පරීක්ෂා කරන්න.

- ❖ ශ්‍රීක හා ලතින් භාෂාවල ප්‍රබෝධයක් ඇතිවීම, භාෂා සහ මානවශාස්ත්‍ර හැදෑරීම වර්ධනය වීම.
- ❖ මානවවාදයේ නැගී ඒම.
- ❖ කලාව සම්බන්ධයෙන් ප්‍රබෝධයක් ඇතිවීම: ගෘහනිර්මාණ ශිල්පය, ප්‍රතිමා කලාව ග්‍රීක-රෝම සම්ප්‍රදායන්ගේ ආභාෂය ලැබීම.
- ❖ චිත්‍ර කලාවේ විශාල ප්‍රබෝධයක් ඇතිවීම.
- ❖ පුනරුද කලාකරුවන්ගේ කෘතීන් උදා: ලියනාඩෝ ඩා වින්චිගේ මොනාලිසා, මයිකලාංජෙලෝගේ ඩේවිඩ්.
- ❖ පුනරුද කලාව ස්වභාවිකත්වයට හා ලෞකිකත්වයට වඩාත් නැඹුරුවීම.
- ❖ නව දේශපාලන චින්තනයක් ඉදිරියට පැමිණීම - මකියාවෙල්ලි.

(ලකුණු 07 යි)

4. (i) පහළොස්වන හා දහසයවන සියවස්වල යුරෝපයේ ජාතික රාජ්‍ය නැගී ඒමට තුඩුදුන් සාධක කවරේ ද?

- ❖ වැඩවසම්, දේශපාලන, අර්ථ-සමාජ ක්‍රමයේ පරිහාණිය.
- ❖ මධ්‍යම පන්තියේ නැගීම.
- ❖ ජාතිකත්වය / ජාතිකවාදය නැගී ඒම.
- ❖ පාලකයන්ගේ සුවිශේෂී පෞරුෂය.
- ❖ පුනරුදයේ බලපෑම.
- ❖ රජයේ ස්වරූපය පිළිබඳ සංකල්පය වෙනස්වීම - මකියාවෙල්ලිගේ කුමාරයා කෘතිය.

(ලකුණු 06 යි)

(ii) ජාතික රාජ්‍යවල ප්‍රධාන ලක්ෂණ පරීක්ෂා කරන්න.

- ❖ එක් ජාතියකට අයත්, පොදු භාෂාවක් කතා කරන, පොදු සංස්කෘතියකට උරුමකම් කියන, ජනකොට්ඨාශයක් ජීවත්වන, නිශ්චිත දේශසීමාවලින් යුත් දේශපාලන සංවිධානයක් පුළුල් අර්ථයෙන් ගත්විට ජාතික රාජ්‍යයක් ලෙස හැඳින්විය හැකිය.
- ❖ ජාතික එක්සත්භාවය.
- ❖ බලය කේන්ද්‍රගත කරන ලද ශක්තිමත් රාජ්‍යක් (නව රාජ්‍යක්).
- ❖ ශක්තිමත් ස්ථාවර හමුදාව.
- ❖ මධ්‍යම ආණ්ඩුවේ සහ හමුදාවේ කටයුතු පරිපාලනය කළ පුළුල් නිලධාරී තත්ත්වය.
- ❖ රජවරුන්ට මධ්‍යම පන්තියේ සහයෝගය ලැබීම හා මධ්‍යම පන්තියෙන් පාලන කටයුතුවලට සම්බන්ධ කරගැනීම.
- ❖ රදළවරුන්ගේ බලය දුර්වල කිරීම.
- ❖ දේශ ගවේෂණවලට සහයෝගය දීම.

(ලකුණු 08 යි)

5. (i) අමෙරිකානු නිදහස් සටන ඇති වීමට තුඩුදුන් ප්‍රධාන සාධක විග්‍රහ කරන්න.

❖ ආර්ථික සාධක

- එංගලන්තය උතුරු අමෙරිකාවේ ඉංග්‍රීසි ජනපද විෂයයෙහි අනුගමනය කළ වාණිජවාදී ප්‍රතිපත්තිය.
- එම ප්‍රතිපත්තිය නාවික පනත් හා වාණිජ නීති මගින් ක්‍රියාවට නැංවීම
 - ✓ මවරටේ නිපදවන ඇතැම් භාණ්ඩ ජනපදවල නිපදවීම තහනම් කිරීම.
 - ✓ නම් කළ භාණ්ඩ මවරටට පමණක් අලෙවි කිරීම.
 - ✓ ජනපදවල භාණ්ඩ ප්‍රවාහනයට මවරටේ නැව් පමණක් යොදාගත යුතුවීම.

❖ දේශපාලන සාධක

- මවරට ගෙන ගිය මර්දනකාරී බදු ප්‍රතිපත්තියට ක්‍රමයෙන් ජනපදවාසීන් එරෙහි වීම.
- සත් අවුරුදු යුද්ධයෙන් පසුව ජනපදවලට තවදුරටත් ඉංග්‍රීසි හමුදා ආරක්ෂාව අවශ්‍ය නොවීම.
- එංගලන්ත පාර්ලිමේන්තුව තවදුරටත් නව බදු පැනවීම හා ඒවා දැඩි ලෙස ක්‍රියාත්මක කිරීම - ටවුන්ෂෙන්ඩ් පනත් (මුද්දර බද්ද, තේ බද්ද).
- ඇතැම් බදු ජනතා විරෝධය හමුවේ අවලංගු කළ නමුත් මවරටට ජනපදවලින් බදු අයකිරීමේ අයිතිය ඇති බව අවධාරණය කරමින් එංගලන්ත පාර්ලිමේන්තුව තේ බද්ද අවලංගු කිරීම ප්‍රතික්ෂේප කිරීම.

- විරෝධය දේශපාලන නිදහස ලබාගැනීමේ ඉලක්කයක් දක්වා වර්ධනය වීම ('නියෝජනය නැතිනම් බදුන් නැත').
- බොස්ටන් තේ සාදය.

(ලකුණු 06 යි)

(ii) අමෙරිකානු නිදහස් සටනෙන් උද්ගත වූ ප්‍රතිඵල පරීක්ෂා කරන්න.

- ❖ අමෙරිකා නිදහස් සටන ජයගැනීමෙන් පසු අමෙරිකා එක්සත් ජනපදය නම් ස්වාධීන රාජ්‍යය පිහිටුවීම.
- ❖ සමූහාණ්ඩුවක් ප්‍රකාශයට පත්කිරීම සහ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවට අයිතිවාසිකම් ප්‍රකාශයක් ඇතුළත් කරනු ලැබීම.
- ❖ බ්‍රිතාන්‍ය අධිරාජ්‍ය පාලනයට එරෙහිව සටන්කොට ස්වාධීනත්වය දිනාගත් ප්‍රථම රාජ්‍යය වීම.
- ❖ නිදහස් සටන අවස්ථාවේදීම ස්වාධීනතා ප්‍රකාශය නිකුත් කිරීම.
- ❖ පළමුවන ඉංග්‍රීසි අධිරාජ්‍යයේ අවසානය සලකුණු කිරීම.
- ❖ අමෙරිකානු නිදහස් සටන ප්‍රංශ විප්ලවය ඇතිවීම කෙරෙහි බලපෑම.
- ❖ 19 වන සියවසේ ලතින් අමෙරිකාවේ ස්පාඤ්ඤ සහ පෘතුගීසි ආධිපත්‍යයන්ට එරෙහිව ඇති වූ නිදහස් සටන් කෙරෙහි මෙම විප්ලවය බලපෑම.

(ලකුණු 08 යි)

6. (i) 1815 සිට 1848 දක්වා ජර්මනිය එක්සේසත් කිරීමට එරෙහිව පැවති ප්‍රධාන බාධක ගෙනහැර දක්වන්න.

- ❖ රාජ්‍ය කොටස් 39 කට බෙදී පැවතීම.
- ❖ ඔසුට්‍රියානු බලය හා බලපෑම.
- ❖ මෙටර්නික් ක්‍රමය.
- ❖ වියනා සම්මේලනයේ තීරණ ක්‍රියාත්මක කිරීමට යුරෝපා රටවල් බැඳී සිටීම.
- ❖ ජාතිකවාදය ප්‍රමාණවත් ලෙස ප්‍රචලිතව නොතිබීම.
- ❖ ජර්මනිය එක්සේසත් කිරීම සඳහා තනි වැඩපිළිවෙලක් වෙනුවට විවිධ ක්‍රියාමාර්ග ඉදිරිපත්වීම.

(ලකුණු 06 යි)

(ii) 1862 සිට 1871 දක්වා ජර්මනිය එක්සේසත් කිරීම සඳහා බිස්මාක් අනුගමනය කළ ක්‍රියාමාර්ගය විවේචනාත්මකව විමසන්න.

- ❖ 'තත්කාලීන ප්‍රශ්න විසඳනු ලබන්නේ කතා පැවැත්වීමෙන් හෝ බහුතරයකගේ යෝජනා සම්මත කිරීමෙන් හෝ නොවේ; ලෙයින් සහ යකඩෙනි.' යන බිස්මාක්ගේ ප්‍රකාශය 1862 සිට 1871 දක්වා ඔහු අනුගමනය කළ ප්‍රතිපත්තිය කැටිකොට දක්වයි.
- ❖ ප්‍රශියාවේ ලිබරල්වාදීන්ගේ බලය බිඳදැමීම.
- ❖ ප්‍රශියානු හමුදාව ශක්තිමත් කිරීම.
- ❖ 1864 දී ඔසුට්‍රියාව සමග එක්ව ඩෙන්මාර්කය පරාජය කොට ඡලෙස්විග් සහ හොල්සිට්සින් ප්‍රදේශ අත්පත් කරගැනීම.
- ❖ 1866 දී ඔස්ට්‍රියාව පරාජය කොට ප්‍රශියාවේ නායකත්වය යටතේ උතුරු ජර්මන් සංයුක්තය ගොඩනැගීම.
- ❖ 1870-71 දී ප්‍රංශය පරාජය කොට දකුණු ජර්මන් රාජ්‍ය උතුරු ජර්මන් සංයුක්තයට ඇදාගෙන ජර්මනිය එක්සේසත් කිරීමේ කාර්යය සම්පූර්ණ කිරීම.

(ලකුණු 08 යි)

7. "යුරෝපය බල කඳවුරු දෙකකට බෙදීම පළමුවන ලෝක යුද්ධය ඇති වීමට තුඩුදුන් ප්‍රධානතම හේතුව විය."

(i) පළමුවන ලෝක යුද්ධය ඇති වීමට තුඩුදුන් ආසන්නතම සාධකය කුමක් ද?

ඔස්ට්‍රියාවේ ඔට්ටන් නමින් හිමි ග්‍රාන්ස් උරුමයක් ඇති ආදිපාදවරයා සහ ඔහුගේ බිසව බොස්නියාවේ සරයේවෝ නගරයේදී සර්බියානු ත්‍රස්තවාදී කණ්ඩායමක් විසින් ඝාතනය කිරීම. (ලකුණු 01 යි)

(ii) එකිනෙකට විරුද්ධ බල කඳවුරු දෙකට අයත් වූ රටවල් දෙක බැගින් නම් කරන්න.

මධ්‍යම බලවතුන් ජර්මනිය, ඔස්ට්‍රියාව, තුර්කිය, හංගේරියාව, බල්ගේරියාව මිත්‍ර පිළ මහා බ්‍රිතාන්‍යය, ප්‍රංශය, රුසියාව, අමෙරිකා එක්සත් ජනපදය යුද්ධය ආරම්භ වන තෙක් ජර්මන් පිලේ සිටි ඉතාලිය යුද්ධය ආරම්භවීමෙන් පසු මිත්‍ර පිළට සම්බන්ධ විය. (ලකුණු 02 යි)

(iii) යුරෝපය බල කඳවුරු දෙකකට බෙදී ගිය අයුරු පැහැදිලි කරන්න.

- ❖ බිස්මාක්ගේ රජයේ ප්‍රතිපත්තිය අනුව ජර්මනියේ ආරක්ෂාව හා ජර්මනිය යුරෝපයේ බලවත් රාජ්‍යයක් බවට පත්කර ගැනීම සඳහා අනුගමනය කරන ලද ගිවිසුම් ක්‍රමය.
- ❖ ඇල්සාස්-ලොරේන් ප්‍රශ්නය මත ප්‍රංශය තනිකරීමේ අභිලාෂයෙන් බිස්මාක් ආරම්භ කළ එම ගිවිසුම් ක්‍රමය අනුව යුරෝපයේ ප්‍රබල රටවල් පිල් දෙකකට බෙදී යාම.
- ❖ 1873 දී ජර්මනිය, ඔස්ට්‍රියාව හා රුසියාව සමග එක්වී අධිරාජ්‍යන් තිදෙනාගේ සංගමය පිහිටුවීම.
- ❖ පසුව ජර්මනිය විසින් රුසියාව සමග පැවති ගිවිසුම අලුත් නොකිරීම.
- ❖ 1879 දී ජර්මනිය ඔස්ට්‍රියානු-හංගේරියානු අධිරාජ්‍යය සමග ද්විත්ව සන්ධානයකට එළඹීම.
- ❖ 1882 දී ඉතාලිය ද්විත්ව සන්ධානයට එකතු කරගනිමින් ත්‍රේපාක්ෂික මිත්‍රත්වයක් ගොඩනැගීම.
- ❖ 1794 දී රුසියාව, ප්‍රංශය සමග මිත්‍ර සන්ධානයකට එළඹීම.
- ❖ 1904 දී ප්‍රංශය බ්‍රිතාන්‍යය සමග මිත්‍ර ගිවිසුමකට එළඹීම.
- ❖ 1907 දී රුසියාව ප්‍රංශ-බ්‍රිතාන්‍ය හවුලට එක්වීමෙන් ත්‍රේපාක්ෂික මිත්‍ර සන්ධානය බිහිවීම.

(ලකුණු 04 යි)

(iv) යුරෝපය බල කඳවුරු දෙකකට බෙදීම පළමුවන ලෝක යුද්ධය ඇති වීමට කෙතෙක් දුරට හේතු වී දැයි පරීක්ෂා කරන්න.

- ❖ නව අධිරාජ්‍යවාදය හේතුකොටගෙන යුරෝපා ජාතීන් අතර හටගෙන තිබූ යටත්විජිත තරඟය.
- ❖ ප්‍රංශ-ජර්මන් වෛරය.
- ❖ ජර්මනිය බලවත් රටක් ලෙස නැගී ඒම හා ජර්මන් විදේශ ප්‍රතිපත්තිය.
- ❖ ජර්මනිය හා එංගලන්තය අතර පැවති නාවික තරඟය.
- ❖ අවි තරඟය.
- ❖ ජාතිකවාදය නැගී ඒම.
- ❖ බෝල්කන් අර්බුදය

පළමුවන ලෝක යුද්ධය ඇතිවීමට තුඩුදුන් මෙම සාධකද සැලකිල්ලට ගනිමින් යුරෝපය බල කඳවුරු දෙකකට බෙදී යාම මෙම යුද්ධය ඇතිවීමට කෙතෙක්දුරට හේතුවීදැයි යන්න පරීක්ෂා කළ යුතුය.

(ලකුණු 07 යි)

8. රුසියාවේ බලය අත්පත් කරගැනීමෙන් පසු බොල්ෂෙවික්වරුන් විසින් 1924 දක්වා ඇති කරන ලද ප්‍රතිසංස්කරණ පරීක්ෂා කරන්න.

- ❖ 1917 ඔක්තෝබර් විප්ලවයෙන් රුසියාවේ බලය අල්ලා ගැනීමෙන් පසු බොල්ෂෙවික් පාලකයෝ ගැටලු හා අභියෝග ගණනාවකටම මුහුණදුන්හ.
 - මෙතෙක් ලොව කිසිදු තැනක ක්‍රියාත්මක කර නොතිබූ සමාජවාදී වැඩපිළිවෙල ක්‍රියාත්මක කිරීම (න්‍යායාත්මක).
 - ස්වකීය බලය තහවුරුවන අන්දමේ ආණ්ඩුක්‍රමයක් පිහිටුවාගැනීම.
 - ප්‍රතිවිප්ලවවාදීන්ගෙන් එල්ල වූ විරෝධය හා සිවිල් යුද්ධය.
 - ජර්මනිය සමග සමාදානයක් ඇතිකර ගැනීම.
 - බිඳවැටී තිබූ ආර්ථිකය යළි ගොඩනැගීම
 -
- ❖ බොල්ෂෙවික්වරු අනුගමනය කළ ක්‍රියාමාර්ගය:
 - බොල්ෂෙවික්වරුන්ට රුසියාව තුළ බහුතර බලයක් නොතිබිණි. මේ නිසා ව්‍යවස්ථා සම්පාදක සභාව විසුරුවා හැර කොමියුනිස්ට් පක්ෂයේ මෙහෙයවීමෙන් යුත් ආණ්ඩුවක් පිහිටුවාගැනීම.
 - ජර්මනිය සමග බ්‍රෙෂ්ට්-ලිටොව්ස්ක් ගිවිසුම අත්සන් කොට යුද්ධයෙන් ඉවත්වීම.
 - විදේශ සහායද ලත් ප්‍රතිවිප්ලවය පරාජය කිරීම.
 - ආර්ථිකය ගොඩනැගීම සඳහා පියවර ගැනීම - නව ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිය.

(ලකුණු 14 යි)

9. එක්කෝ (A) කොටසට නැතහොත් (B) කොටසට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.

(A) (i) එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවිධානයේ ප්‍රධාන අරමුණු සැකෙවින් දක්වන්න.

- ❖ ජාත්‍යන්තර සාමය සහ ආරක්ෂාව පවත්වාගෙන යාම.
- ❖ ජාතීන් අතර මිත්‍රත්වය වර්ධනය කිරීම.
- ❖ ආර්ථික-සමාජ-සංස්කෘතික සහ මානුෂික ප්‍රවේශයකින් ප්‍රශ්න විසඳීම.
- ❖ මානව හිමිකම් සහ මූලික අයිතිවාසිකම් තහවුරු කිරීමෙහිලා ජාත්‍යන්තර සහයෝගය ලබාගැනීම.
- ❖ මෙම පොදු අරමුණු සපුරාගැනීම සඳහා ලෝක කේන්ද්‍රයක් ලෙස කටයුතු කිරීම.

(ලකුණු 05 යි)

(ii) එම සංවිධානය එකී අරමුණු සාර්ථක කර ගැනීමට කෙතෙක්දුරට සමත් වී දැයි පරීක්ෂා කරන්න.

- ❖ එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවිධානය මිශ්‍ර සාර්ථකත්වයක් අත්පත් කරගෙන ඇතැයි කිව හැකිය. විශේෂයෙන් සාමය ආරක්ෂා කරගැනීම සම්බන්ධයෙන් එය ඇතැම් අවස්ථාවලදී සාර්ථකත්වයක් අත්පත්කරගෙන ඇත. කොංගෝවේ සිවිල් යුද්ධය, බටහිර නිව්ගිනියාව සම්බන්ධයෙන් ඕලන්දය හා ඉන්දුනීසියාව අතර ඇති වූ මතභේදය වැනි මහා බලවතුන් ඍජුවම සම්බන්ධ නොවූ අර්බුද සම්බන්ධයෙන් එක්සත් ජාතීන්ගේ සාම ප්‍රයත්න සාර්ථක වූ නමුත් මහා බලවතුන්ගේ අභිමතාර්ථ සමග ගැටුන අවස්ථාවල එම සාම ප්‍රයත්න සාර්ථක නොවීය.
- ❖ එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවිධානය මැදිහත් වූ කැපීපෙනෙන ලෝක අර්බුද කීපයක් පහත දැක්වේ:

- 1946 ඕලන්ද පාලනයෙන් නැගෙනහිර ඉන්දියා දූපත්වලට නිදහස ලබාගැනීමට ආධාර කිරීම.
- පලස්තීනය තුළ යුදෙව්වන් හා අරාබීන් අතර ඇති වූ ගැටුම (පූර්ණ සාමයක් ඇතිකිරීමට අසමත්වීම).
- 1950-53 කොරියන් අර්බුදය.
- 1956 සුවස් අර්බුදය.
- 1956 නංගේරියානු ජනතා නැගී සිටීම.
- බෙල්ජියම්-කොංගෝ සිවිල් යුද්ධය.
- සයිප්‍රස් ප්‍රශ්නය
- කාශ්මීර ප්‍රශ්නය
- 1968 වෙකොස්ලෝවෙකියානු අර්බුදය
- 1879 රුසියාව විසින් ඇෆ්ගනිස්ථානය ආක්‍රමණය කිරීම

(ලකුණු 05 යි)

(B) පහත දක්වෙන මාතෘකා අතුරෙන් ඕනෑම දෙකක ඓතිහාසික වැදගත්කම පිළිබඳ ව කෙටි සටහන් ලියන්න.

(i) අධිරාජ්‍යයේ ආරම්භය තෙක් රෝමයේ ඇති වූ ආණ්ඩුක්‍රම වෙනස්වීම්

❖ මූලික වෙනස්වීම් තුනකි - රාජාණ්ඩුව (ක්‍රි.පූ. 753 පමණ සිට 510 දක්වා) / සමූහාණ්ඩුව (ක්‍රි.පූ. 510 සිට 27 දක්වා) / අධිරාජ්‍ය පාලනය (ක්‍රි.පූ. 27 සිට 476 දක්වා).

❖ රාජාණ්ඩුව

- මුල්ම ආණ්ඩුක්‍රමයයි.
- රජුට පුළුල් බලතල හිමිවීම - ප්‍රධාන පූජක, ප්‍රධාන විනිසුරු හා සියලු නිලධාරීන් පත්කිරීමේ බලය ආදිය
- රජුට පහළින් වැඩිහිටි (සෙනෙට්) සභාව. වැදගත් කරුණු සම්බන්ධයෙන් තීරණ ගැනීමේදී රජු මෙම සභාව විමසිය යුතු වීම.
- ඉඩම් හිමි ප්‍රභූන්ට (පැට්‍රීෂියන්වරුන්ට) පමණක් දේශපාලන බලතල හා අවස්ථා හිමිවීම.
- පැට්‍රීෂියන්වරුන් විසින් අවසන් රෝම රජු වූ උඩගු ටාර්ක්වින් තෙරපා සමූහාණ්ඩුවක් පිහිටුවීම.

❖ සමූහාණ්ඩුව

- කලින් රජුට හිමිව තිබූ සිවිල් හා මිලිටරි බලතල කොන්සල්වරුන් දෙදෙනෙකුට පැවරීම.
- ඔවුන්ගේ ධුර කාලය වසරකි.
- එකිනෙකාගේ තීරණවලට එරෙහිවීමේ බලය කොන්සල්වරුන් සතුව පැවතීම.
- විධායක කටයුතුවලදී කොන්සල්වරුන්ගේ සහායට මහේස්ත්‍රාත්වරුන් හා පරිපාලකයන් වාර්ෂිකව පත්කරගැනීම. ඔවුන් පත්කිරීමේ බලය සෙන්ටුරියේට් සභාව සතුවීම (එම සභාවේ තීරණ ක්‍රියාත්මක කිරීමට සෙනෙට් සභාවේ අනුමැතිය අනිවාර්ය වීම).
- සෙනෙට් සභාව ආණ්ඩුක්‍රමයේ බලවත්ම අංගය වීම (මූල්‍ය හා විදේශ කටයුතු මෙහෙයවීම). මෙහි සාමාජිකත්වය මුළුමනින්ම පැට්‍රීෂියන්වරුන් සතුවීම.
- පැට්‍රීෂියන් බලයට එරෙහිව දිගු කලක් තිස්සේ සාමාන්‍ය ජනතාව (ප්ලීබියන්වරුන්) ගෙනගිය අරගලයේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ප්ලීබියන්වරුන්ගේ සභාවක්ද පිහිටුවීම.
- රෝම බලය විශාල ප්‍රදේශයක ව්‍යාප්ත වීම මේ අවධියේදී සිදුවිය.

❖ අධිරාජ්‍ය පාලනය

- ක්‍රි.පූ. 27 දී බලයට පත් ඔක්ටේවියස් හෙවත් ඔගස්ටස් රෝමයේ පළමුවන අධිරාජ්‍යයා වීම.
- අධිරාජ්‍යයා වෙත සියලු බලතල කේන්ද්‍රගත වීම.
- සෙනෙට් සභාව නාමික තත්ත්වයට පත්වීම.

(ලකුණු 07 යි)

(ii) වැඩවසම් ක්‍රමයේ පිරිහීම

- ❖ කුරුස යුද්ධවල අතුරු ප්‍රතිඵලයක් ලෙස වෙළඳාම පුළුල්වී යාම.
- ❖ ප්‍රවේණිවල අතිරික්තයක් නිෂ්පාදනය ආරම්භ වීම.
- ❖ වෙළඳ පන්තියක් බිහිවීම.
- ❖ මුදල් භාවිතය පැතිරීයාම.
- ❖ නගර බිහිවීම.
- ❖ ඉඩම් බුක්තිය මත පදනම් වූ සේවා සම්බන්ධය දුර්වලවීම.

(ලකුණු 07 යි)

(iii) පෘතුගීසීන් නිරත වූ දේශ ගවේෂණ

- ❖ තුර්කි බල ව්‍යාප්තිය හේතුකොටගෙන යුරෝපයේ සිට පෙරදිගට වැටී තිබූ ගොඩබිම් වෙළඳ මාර්ග අවහිර වීම මුහුදු මාර්ග සෙවීමට යුරෝපීයයන් පෙළඹවීම.
- ❖ පෘතුගාලයේ සමුද්‍රාසන්න පිහිටීම.
- ❖ නාවික හෙන්රිගේ දායකත්වය (සාග්‍රේස්හි නාවික ශිල්පය පිළිබඳ අධ්‍යාපන මධ්‍යස්ථානය / ක්‍රමානුකූල සිතියම් නිර්මාණය).
- ❖ වෙළඳ අරමුණු.
- ❖ කතෝලික දහම ව්‍යාප්ත කිරීමේ අරමුණ.
- ❖ ප්‍රධාන මුහුදු ගමන්:
 - බටහිර අප්‍රිකාවේ ගෝල්ඩ්කෝස්ට් හා කොංගෝ නදියේ මුවදොර තෙක් යාත්‍රා කිරීම.
 - බර්තෝලමියු දියෙස් සුබ පැත්තේ තුඩුව දක්වා යාත්‍රා කිරීම.
 - වස්කෝ ද ගාමා ඉන්දියාවේ කැලිකට් වරායට ගොඩබැසීම.
 - කබිරාල් බ්‍රසීලයට යාත්‍රා කිරීම.
 - බ්‍රසීලයේ බලය පිහිටුවාගැනීම.
 - ආසියාවේ ඉතා පුළුල් ප්‍රදේශයක විසිරී ගිය කුවා ස්ථානවලින් යුත් පෙරදිග අධිරාජ්‍යයන් ගොඩනැගීම.

(ලකුණු 07 යි)

civ

(iii) 1688 ඉංග්‍රීසි විප්ලවය

- ❖ රජු හා පාර්ලිමේන්තුව අතර බලය සඳහා වූ අරගලය.
- ❖ ස්ටුවර්ට් වංශික රජවරුන් රජුගේ බලය වර්ධනය කරගැනීමට පාර්ලිමේන්තුව නොතකාහැර කටයුතු කිරීම.
- ❖ කතෝලිකයන් වූ ස්ටුවර්ට් රජවරුන් හා රෙපරමාදුහක්තික පාර්ලිමේන්තුවාදීන් අතර ආගමික ප්‍රතිවිරෝධතා ඇතිවීම.
- ❖ පසුබිම:
 - 1642 සිවිල් යුද්ධය
 - 1649 පළමුවන චාල්ස් රජුගේ හිස ගසා දැමීම
 - දෙවන චාල්ස් රජවීම හා ඔහුගේ අන්තනෝමතික පාලනය
 - 1688 විප්ලවය

❖ ප්‍රතිඵල:

- පාර්ලිමේන්තුවේ අයිතිවාසිකම් තහවුරුවීම.
- රජයේ බලය සීමාවීම.
- 1689 අයිතිවාසිකම් පනත

(ලකුණු 07 යි)

(V) යුරෝපා සම්මේලන ක්‍රමය

- ❖ 1815 වියනා සම්මුතියෙන් ඇතිකොටගත් යුරෝපා සාමය පවත්වාගෙන යාම සඳහා මෙම ක්‍රමය ආරම්භ කිරීම.
- ❖ ඔස්ට්‍රියාව, රුසියාව, ප්‍රශ්‍යියාව සහ එංගලන්තය මෙම ක්‍රමයේ ආරම්භක සාමාජිකයෝ වූහ.
- ❖ 1818 අයි-ලා-ෂැපෙල්, 1820 ට්‍රෝපෝ, 1822 ලයිබැක්, 1822 වෙරෝනා යන සම්මේලනවලදී සමකාලීන යුරෝපයේ විවිධ රටවල මතුව තිබූ කැලඹිලිවලට මැදිහත් වීමට උත්සාහ ගැනීම. උදා: ඉතාලිය, ස්පාඤ්ඤය, ග්‍රීක නිදහස් සටන
- ❖ සම්මේලන ක්‍රමය අසාර්ථක වූ නමුත් පසුකාලීනව පළමු හා දෙවන ලෝක යුද්ධවලින් පසුව ජාත්‍යන්තර සංවිධාන පිහිටුවාගැනීමේදී මෙම ක්‍රමය ආදර්ශයට ගැනීම.

(ලකුණු 07 යි)

(VI) අන්තර් යුද්ධ සමයේ ආඥාදායක පාලන ක්‍රම

- ❖ පළමුවන ලෝක යුද්ධයෙන් පසු ඉතාලියේ (ෆැසිස්ට්වාදය - මුසෝලිනි) හා ජර්මනියේ (නට්සිවාදය - හිට්ලර්) නැගී ඒම හා එම පාලනතන්ත්‍රවල ප්‍රධාන ලක්ෂණ පිළිබඳ විග්‍රහයක් මෙහිදී අපේක්ෂා කෙරේ.
- ❖ පළමුවන ලෝක යුද්ධය මෙන්ම එය අවසානයේදී එළැඹී සාම සමථයන්, යුද්ධයෙන් පසු ඉතාලියේ හටගත් අස්ථාවර දේශපාලන තත්ත්වයන්, යුද්ධයෙන් පරාජය වීම නිසා ජර්මනිය තුළ හටගෙන තිබූ අපකීර්තිය පිළිබඳ හැඟීම, පළිගැනීමේ චේතනාව හා අපේක්ෂාහංගත්වය, ආර්ථික අර්බුදත් මේ රටවල ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය පිරිහීමට හා ආඥාදායක පාලන තන්ත්‍ර නැගී ඒමට තුඩු දුන් අන්දම අවධානයට ලක් කළ යුතු වේ.

❖ ෆැසිස්ට්වාදයේ හා නට්සිවාදයේ පොදු ලක්ෂණ:

- අන්තගාමී ජාතිවාදය - තම ජාතිය අන් ජාතීන්ට වඩා උත්තරීතර යයි සලකන ලද අතර, රජයේ ශ්‍රේෂ්ඨත්වය අවධාරණය කිරීම.
- අධිපතිවාදී ආණ්ඩුක්‍රමය - රජයේ අභිමතාර්ථය පුද්ගලයාගේ අභිමතාර්ථවලට වඩා වැදගත් ලෙස සැලකීම, පුද්ගල සමාජ ජීවිතය රජය විසින් මුළුමනින්ම පාලනය කරනු ලැබීම. පුද්ගල නිදහස සීමා කිරීම.
- තනි පක්ෂ ක්‍රමය - ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයට තැනක් හිමි නොවූ අතර කොමියුනිස්ට්වාදයට අතිශයින් විරුද්ධ වීම. නායකත්ව වන්දනයක් පැවතීම.
- ආර්ථික ස්වයංපෝෂිතභාවයක් සාක්ෂාත් කරගැනීමට වෙහෙසවීම. ආණ්ඩුව විසින් ආර්ථික කටයුතු පාලනය කරනු ලැබීම.
- හමුදා බලය හා ප්‍රචණ්ඩත්වය. විරුද්ධවාදීන් හා විවේචකයන් ප්‍රචණ්ඩ ලෙස මර්දනය කිරීම.
- යුද්ධය උත්කර්ෂයට නැගීම හා ආක්‍රමණකාරී විදේශ ප්‍රතිපත්තිය.

(ලකුණු 07 යි)

★★★★